

Język polski kl. VIII b - 15.05. 2020 r. - Dorota Kalata

Temat: **Odmiana imion i nazwisk w języku polskim.**

1. Przeczytaj wiadomości dotyczące odmiany imion i nazwisk, które znajdziesz w podręczniku *Gramatyka i stylistyka*, podr. str. 50 - 51.

2. Wnioski możesz zapisać w zeszycie. Postaraj się zapamiętać.

Odmiana imion

Wszystkie imiona polskie powinny być odmieniane (jedyne wyjątek: Beatrycze). Imiona odmieniamy, korzystając z wzorca odmiany wyrazów pospolitych o podobnie zakończonym temacie. **Bardzo częstym błędem jest stosowanie mianownika zamiast wołacza.** Poprawne są zadania: Haniu, uważaj, Olu, podaj piłkę.

Odmiana nazwisk

Nazwiska żeńskie

Zasadzie odmiany podlegają tylko nazwiska zakończone na -a. Nazwiska o końcówce: -a, -ska, -cka, -dzka, -ewa, -owa odmieniają się jak przymiotniki, np. Ewa Zalewska (Zapraszamy Ewę Zalewską). Nazwiska panińskie kończące się na -ówna i ganka odmieniają się jak rzeczowniki, np. Katarzyna Kowalczykówna (Zapraszamy Katarzynę Kowalczykównę). Resztę nazwisk zakończonych na -a odmienia się tak jak rzeczowniki pospolite o podobnym znaczeniu, np. Joanna Pojda (Zapraszamy Joannę Pojdę).

U kobiet nie odmieniamy nazwisk: zakończonych na spółgłoskę (np. Witosz), zakończonych na samogłoskę inną niż „a” (np. Kolano), gdy przyjęły nazwisko po mężu w formie męskiej, co jest popularne za granicą (np. Anita Kowalski).

Nazwiska męskie

Zasadzie odmiany podlegają: nazwiska kończące się na -a, -o, które odmieniają się jak rzeczowniki pospolite, np. Jan Moniuszko (Jana Moniuszkę), nazwisko kończące się na -e, -i, -y odmienia się jak przymiotnik, np. Krzysztof Poniatowski (Krzysztofa Poniatowskiego). Nazwiska kończące się na spółgłoskę, które odmieniają się jak rzeczowniki pospolite żywotne, np. Adam Słowik (Adama Słowika).

Nazwiska dwuczłonowe

W nazwiskach tych odmieniamy zawsze oba człony, np. Anna Kalinowska-Dąbrowska (Annę Kalinowską-Dąbrowską). **Wyjątkiem** są nazwiska, które są herbem lub przydomkiem, mają człon przymiotnikowy, czy pochodzenie obce, np. Maria Skłodowska-Curie (Marię Skłodowską-Curie).

Nazwiska w liczbie mnogiej

Nazwiska kończące się w mianowniku na samogłoskę -a, -e, -o oraz na spółgłoskę posiadają w odmianie końcówkę -owie, np. Anna i Piotr Pojda (Państwo Pojdowie). Jeśli nazwisko jest w Bierniku to posiada w odmianie końcówkę -ów, np. Anna i Piotr Pojda (Annę i Piotra Pojdów).

3. Przeczytaj dobra radę, podr. str. 51

4. Wykonaj w zeszycie przedmiotowym ćw.2 i 3 str.52 (z podręcznika) i ćw. 2,3,4 str.84 (zeszyt ćw.) W razie trudności skorzystaj ze słownika - **ćwiczenia prześlij do 22 maja.**

